

લહણી પાકય.

નવમ ડિગ્રી

વડો બેવાનું મા

૧૨૬૩

જાણી પ્રસિદ્ધ કરનાર.

માહટેવ રામચંદ્ર મચુષ્ટે પ્રકાશક

સુદરવાળા-અમદાવાદ

અમદાવાદ

પાલિકાના નાકે ત્રીજી પ્રાંતીય પ્રેસ.

સંવત ૧૯૪૧

સને ૧૯૦૪

સુદરવાળા-અમદાવાદ પ્રેસમાં છપાવેલું છે.

Q253

1000

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કોપીરાઈટ વિભાગ]

અનુવ્રત્તાંક ૧૨૬૬ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ મહાવીર

વિષય રૂ. ૨૦૫૫:૨

ભાડળી વાક્ય.

શુકન છોક વિશિ વિચાર.

ચાંપાણ.

દયાં સુરો સહ છોક વિચાર, સદગ શુભાશુભ મંત્રિ અનુસાર;
છોક પ્રાંતની કુશળ ઉચાર, કરૂંજ એથી સરે નિરધાર.
મનમુખ છોક કરાવે, રાંડ, છોદ દાહીની દ્રવ્ય નસાડ;
જીવી છોક ગણે જ્યાર, નિચી છોક થપી બા ધાર.
છોક આપણી દુખ દાઢ, એની છોક વિચરો બાઈ;
છોક સવળી હા કરી લીન, છોક જોડી જાણે ફગહીન.

દોહરો.

વાંધ જિંચી પીંડની, છોક ચહી સુખકાર,
નિચી સનમુખ દાહીની, આપણી છોક અસાર.

ચાનના શુકન ચોરઠો.

દક્ષિણ પમથી રવાન, દક્ષિણ આંગ ખુખગરો;
આંખ કુચકરૂં કાંત, રિધિ વૃધિ ચય સુખ ગણો.

દોહરો.

દક્ષિણ પમથી રવાન ને, ખણે ખાજનિજ શીશ;
રાજ લાભને ઉજી સુચ, કંઠ ગુદા પત વિશ.
હૃદય કંધ આજર અધિક, નાક મહા સુખકાર;
પિડથી વાહન લાંબ છે, દિસે સુખ અપાર.

ચોરઠો.—એ અંગે ને રવાન, ખાજ ખુખળે વમથી;

(૨)

તો દુઃખ અશુભજ્ઞ માન, કાળ કરો દો નુવ તમે.
દોહરો — ગમન સમે જન રજાન નીજ, કુકાવે દેનિ મોના;
હોય અશુભ કુળ કામનું, સાચુ બડળા મ્હન.

રોડો — સવાન હુણાવે આર્ય લોટે સદિપર કે પચો;
હોય ધારણા બગ, એજ શુકન હુડા બંધ.

દોહરો.

ગણમ ગણિયો નર ચદયો, લોડતી ગળે મંગલ;
જાતન મહિજ માણસ વડે, એ સહુ અશુભ વિચાર.

ચોપાઈ

જોકે શુભ વધરા અચાર, ત્રિવ તણુ દાવી સુણ ચાર;
સતમુખ આવે જન નરનાર, શુકન બજા તું એજ વિચાર.
દરશન મહુજતું જો કદિ પાપ, અરથ સરે સંપતિજ બતાવ,
કથળ હોય વરગો સહુ બળ, પુરા મનોરથ થાય પ્રમાણ.
વામ જાગ લે ચક્રા ચાર, શુભ તે શુકન તુજ ગનધાર;
કુહુજી જોગન શુકન હું સુખકાર, ચિતલ્લ સુણને નરનાર.

ચોપાઈ.

ગમન સમાવી વાત શુરેજ, શુકન બંધ. સુખકર ગણી લીજ;
સહુજ તણુ સુખદ મન બાણ, હોય ત્રિવિધી અકુલ આણ.
પુરા સગવે મનોરથ હોય, શુકનતાણું તે શુ જોય.
લંજ સુદાગીણી શુ મન હોજ, હરીયા છાં જળ ગગ.
મજે આવતી આ રીતે નાર, તો શુભ શુકન નરી તું ધાર,
સરે શુકન બેતાં સહુ કામ, મેળ અહુ છે શુકન તણુજ.

દોહરો.

બમરી જોમે ચાલતે, એ તું શુકન હું બાણ;
નહી બતાવે હે પ્રિયા, દોરો કરાય પ્રમાણ.

ચોપાઈ.

દસે કોયલે જીરને ઠાળ, શુભ કરજી ઘડી એ સંભાળ;
 દહી માછલી ને સામુ થાય, શુકન સમુ નવ કોઈ ગણાય.
 મળે તપ પોષી લઈ ભેય, થયું દારૂ મુખથી તું કમ;
 શુકન અવર મુખને સુખકર, લાભ મળે નવ જેમાં વાર.
 સનમુખ પ્રભુ ધવાડે ગાય, અંતર એથી શું શુકન ગણાય;
 શુકન એજ સહુમાં ગુણ એજ ફળ ન મામણુ, એથી નેક.

દોહરા.

અગ દાળો ડાબી ફેર, પાસ કંદિ આવંત;
 મંગે બહુ ધન ભાગને, આદર બાવ મિલંત.
 એકજ બેકરો ને વપમ, પાંચ ભેંસ ખટ શ્વાત.
 તણુ ગાયો ગજ સાતજ, એ નવ સુખકર માન.

ચોપાઈ.

એલે તેતર પ્રાત અમેજ, ગમન સુખે કર કાંઈ ન ભેજ;
 દક્ષિણ એલે જે એ પકાર, સુખ તેથી બહુ સારો શોર,
 ડાબી ચકલી ઉડેલું જ્ઞાન, રાસજીથી ધવળી કંગ તું માન;
 ચાત્રતા ચાલે દેખાય, ધન પ્રાપ્તી ભેડળી કહે થાય.

દોહરા.

શામ ચકલી તામે કિશે, એલે તું સુખકાર;
 નદ સાપને ઘેર તણો, દરશન દુખ અપાર.
 આવે દક્ષિણ પ્રામથી, ડાબી ચકલી ચાત્રંત,
 દક્ષીણ એલે શુભ ગણો, અશુભ સહુ ટાલત.
 વામેથી દુર ચાખથી, મન વાંછીત ફળ હોય;
 આગળ દક્ષિણ પુ'દગ, મહુ અશુભ તું જોય.
 વામ દક્ષિણ નહિ બહાં, રીંછ રોગી સોનાર;
 શિયાળ એલે ચોઉ દિશા, સાંજે અશુભ વિચાર.
 ફેલાવે નીલકંઠપર, દેખે જે જન કામ,
 પાહેએ પ્રાણી કુશળી, કરજી મુર હોય.

ચોપાઈ.

નીકકંઠ પર ફેલાવત, વામેથી દક્ષિણ આવતી.
 ગંધાને પ્રાત, સુખદામ, જા પોરથી વામે સુખ બાઈ.
 દોહરો—જો બોલે વાક્ય નહીં, મીઠું શુર પ્રસન્ન:
 સુખ ફળ, તેા જોણીયે, પ્રાપ્ત થાય ધન, ઈન્ન.
 ચોપાઈ—દક્ષિણ સમઘોષી જાયવાર, આગળ જોલેલું સુખકાર,
 જાણે પીઠે ગસન ન થાય, દુરશનનો નિરોધક થાય.

દોહરો.

જો વામેથી દક્ષિણે, આવે મન્ડો લમડો
 પ્રભાત રૂપારેલ તો, પ્રાપ્તી સુખ દઈ.
 દક્ષિણ વાની તરફ, આવે બહુ હિલતાવ;
 સાંજે રૂપા રેવતો, સુખનો જેસે તાલ.
 ચોરડો—પશુ કે જીવ પ્રભાત, મુદ્દારી સુખદા;
 ગરબ આ સાચી વાર, એથી ઉઠતે દુખ બહુ.

દોહરો—ત્રગ વામેથી દક્ષિણે, આવે જો તત્કાળ;
 બદ્ધી તણી પ્રાપ્તી કરે, ચાલે પ્રાતઃકાળ.
 દક્ષિણથી વામા હરણુ, આવે સહુનો જાણુ,
 મળે સુખ બહુ જટ નહીં, ચાલે સાચા પ્રમાણુ.
 સુકા પક્ષપર સુવં બણી, વાલસ કરે વિશાળ;
 કોર જોણી વાણી તો, હોય બહુ ગણુ તાપ.
 લોચડી હાલ્યા દક્ષિણે, દેખે જો કહી કલ;
 મન વાંછીત રૂળ જટ મળે, જવ વાંછી કહી હોય.

ચોરડો—મનુર જગ સુખકાર, જેતાં સાચું શુરન છે,
 પાક કુકડો સુક ધાર, વામ બોલે તે બધા.

શોરડો-મધ્યાય જાતાં અપશુકન, આવતાં સુખદાય;
જાતાં જો છે સુકન શુભ, આવે બધા ન થાય.

દોહરો-શુકન સુખા જમ હોય, પાસ તો તેવું રજા;
દુરથી દુરજ એમ, કહે બડગી સેહદેવથી.

ફતર અને શ્યાન, પ્રાતઃકાળે પુસ્તક બિરો;
બધી સાંજે તું મીન, નૈરુત્ય પશ્ચિમ દક્ષિણી.

શોરડો-ગમન સમે પંક્તી રટે, બેસી પ્રજ્ઞ ફળ કામ;
દિશા રૂમીમાં તો રૂંઠે અશુકનનામે ખોલ.

શુકનવાસ દોહરો.

આકિતવાર ચમાર ધર, હજમ સનિયે વાસ;

મંગળ દીન ધર કાછીયા, ખુવે ધોળીની પાસ.

ગુરવારે આઠસુ ધરે વણીક ધેર અગ્રુ વાર;

શનિવારે મણિકા ધરે, વાસ સુકનનો ધાર.

ચોપાઇ-મયે નિશાં કંઈ હોય વિચાર, અક્ષત જળ પુર્ગીલ ધવાર;

આવે બોલ રૂઝથી ધેર, સુકના સુકન તણી એ પેર.

પુર્ગી અક્ષર તોય ચઢ્યા નિજ કામે બડગી કહે જાય;

પુછે તેને વાર સમેત, ફળ રજાસે નહીં છે સંકેત.

બોલે સનિ રાત્ર મંગળવાર, અગ્નિ વાયુમાં રૂપમાં ધાર;

સોમ અઢરપતી અગ્રુ એ જાણ, ધન નારી સુખ તુ પ્રમાણ.

મળે ખેવ સુખ માહાસુખ બાધ બેજો,

અસુખ મુઠા દુખદાઇ સુખ અસુખ મળે મન્યમ બાખ.

વીચાર તુ આ મનમાં રૂપ, જાવહી અને કરકાંટા વિચાર.

દોહરો-પડે જાવહી અમ પર, કરકાંટા ચઢી જાય;

વાર તિથિ નક્ષત્રનું ફળ સહુ હવાં જણાય.

(૬)

તિથિ ફળ દોહરો.

પડે જાવડી જે પડે, સરર ચઢે જે અમઃ

રાગ વધારે વેગથી, કરે સકિતનો બંધ.

દોહરો

દ્વિતિયામાં ધનરાજ જતાય, ત્રીયામાં પશુ લાભ જાય;

ચતુર્થીએ બહુ દુર્ગ, પંચમા વધુ અનુભવ સુખ.

સપ્તમીએ દશમી નામ, સુખે ન રહે થાય પુનમ;

પુન લાભ એકાદશી હોય, દ્વય લાભ દ્વાદશીએ જોય.

ત્રયોદશી આવે સિદ્ધિ, ચતુરદશી નાસે સહુ રિદ્ધિ;

અમાસ પુન્યે ધન મતી જાય સરક ચઢે ફળ અમુલ જણાય.

વાર ફળ દોહરો.

રાત્રી રત્રી મંગળવાર દીન, અત્યુ બહુ ભય હોય;

સોમ પુન ગુરુ શુક્રમાં, લાભ ધણેરો જોય.

નક્ષત્ર ત્રિવે આશાઈ.

અશ્વત્થીમાં આરોગ્ય જતાય, બરણી માંહી રોગ બહુ થાય;

કર્તીકા દ્વય નસાડે જાણ, સંપત્તિ અગ્નિશિર રોહિણી માય.

અરુદરાથી અત્યુ જોય, પુરુષ પુનરવસુ ધન બહુ હોય;

શસ્ત્રેષાઠ્યકી જીવ વિનાશ, મમાય પુરવા જીવન આશ.

જિતરા ચીત્રા હસ્તાજ સ્વાતી, ધરમાં સહુ સુખ કાંઈ ન જાંતી;

કરે વિશાખા ધનનો નાશ, અનુરાધામાં રાજ્યની આશ.

જેસ્ટા જે નક્ષત્ર જોય, અત્યુ તણી ભીતોતો જોય;

મુળ પુર વશાઠ્યે જાણ, અને જિતરાશઠ્યે જાણ,

અવજ તારક એથી સાચ, હોય સુખ માંનો બહી વાચ.

સુભ ફળ દેએ મનમાં ધાર, સાર ગુણ તું સરવ વીચાર.

દોહરો — જાણુ ધનેશ સતભીષા સ્વયુ દાયક દોષ,
 પુરય આદરથી કિતરા, વીર્યવકર નકી જોયે.
 રેવતી આયુશ દાયનિ, જ્યય થકી જો રોગઃ.
 આવકીમા વગી સુરઠનો, એક સહુ કથાપિ યોગ.

સગ્ન રૂળ ચોપાઈ.
 મેશ સુંબ વંશપતિ સંત મીશુભ રોગ બહુ જંજાલ;
 કલેશ કરકે નિહો સુંત કાવ, કન્યા ધનથો કરે નૂતીમાવ.
 તુળા અપાર્વે બહુ ધન જાણ, મલ્લીક વજ્ર સામી મળ્યાગુ.
 ધન વગી મુકર બહુ ધનદેવ, કુંભ વસ્તુની કાની કહેવ.
 મીન લગનથી જાણુ ન સુખ, સંતાપે બહુ ગાંધુ હું દુઃખ.
 શુભ શુભ સુણી દુગ મનધાર, કહે બુદ્ધી પ્રથમ વિચાર.

.. બુદ્ધી વાક્ય.

દોહરો — નામ ગાંગાવે ગરબનું, જોશે એમ સહદેવ;
 ગરબ કહે તે જાણુને, માસ માસમાં જોવ.

ચોપાઈ.

વાદળ વાયુ વિજ વરશંત, કુંડકે ગાજે ઉપલ પડત;
 ધનુશ અને પત્રી નિશો જાણુ, હીમ પડે દશ ગરબ પ્રનાશ.

.. કારતીક માસ.

દોહરો — કારતીક સુદિ પડવા દીતે, જો દોષ ભુખવાર;
 વરસ હેય તે કર કરુ ન કરીશ વળિ વિચાર.
 દીવા વતી પંચમી, આવે જો રવીવાર;
 ધન કબુ રાખી સંચહે, હું વૃક્ષ પુષ્ટ નાર.

(૮)

માલવડે મરકી યશે, દક્ષિણમાં હિત પાત.

પુરવે વિગ્રહ જામશે, ખંજાજામશે ગુજરાત.

આખા છપયતી માલ.

કારતિક સુદી જારિસને દેખી મારગસીર્ષી સુદી દક્ષિણ—પેખ,

પોસ સુદી પાંચમ રવીવાર, માલ સુદી સાતમ નિરવાર;

તે દોને જો મેધો જોજાત, મહિયાર અંગર વરસત.

દોહરો—કારતિક સુદી એકદશી, વાદળ વર્જળી હોય;

અષાઢમાં બડળી કંઈ, વરખા સાચે જોય.

કારતિક સુદી પુનમ દીને, જો ક્રતિકા કહિ હોય;

તેમાં વાદળ વીજળી, જોગ જોમશું જોય.

કારતિક પુનમ ક્રતિકા, અદકી હોયજ નેમ;

પળો વધે જે વરસમાં, બારે વરખા એમ.

ચોપાઈ.

જુઓ જોશી કારતિકે અમાસે, રવી સતી જોમે જોવાસ;

રવાતી યોગ આયુષ્ય તે પાસ, કાગ કરાવે નાસા નાસ,

સુદી જારસ મેધો જો હોય, અષાઢ માસે વરસે જોય,

માસ અવર પશુ વરસે જાણે, હેલે બડળી સાચ પ્રમાણુ

માર્ગશિર્ષ ચોપાઈ.

મેઘ માર્ગશિર્ષ વદી આઠમ, હોય મેઘ શ્રવણમાં જોમ;

દશમી વદીને પોસે માસ, સાવણ વદી દશમીએ વાસ.

દોહરો—જેણ માર્ગ શિર્ષમાં વળી તપે જો મુળ;

જોસે બડળી એમજે, નીચજે અંજ અતુલ.

માર્ગશિર્ષ આઠમ થતા, વિજ સમેત હોય.

તો સાવણ વરસે જાણે, સાચ સવાઈ જોય.

પોસ માસ—દોહરા.

પોસ શુદ્ધ સપ્તમી, આઠ નામે ગાજ.
 ગર્ભ હોય તે જાણજે, સરસે સધળાં કાજ.
 પોસ માસની આતમે, પાણી નીચ જો હોય.
 વરસો આદ્રા સહી, જળ સ્થળે એકજ જાય.
 પોસ વ્રતની સાતમે આબ વીજળી જાય.
 સાવાળુ શુદ્ધ પૂનમ દિવસે નિશ્ચય વરસા આવે.
 પોસ વ્રતી દશમી દીને વાદળ ચપડે વીજ.
 પૂનમ અમાસે સાવાળી જગદાનં અનિ જોય.
 પોસ અમાસે મુળથી, સાર ચારે માસ.
 નિશ્ચય જાંઘા ઝુપડા, વરસા સુમેથી વાય.
 શની અતિયતે મંગળો પોસ અમરો હોય.
 ભમણા તમણા ચોગણા મન્ય ભદરગા સોય.
 આમ શુકલ સુન્દર, પોસ અમાસે હોય.
 ધર ધર હોય વધામણાં, જુગ ન માતે દાય.
 ધનનો શરજ હોય. તર મુજદિ નવ રક્ષ.
 મેવ સહિત જો જોઈએ, વરસા પ્રત્યક્ષ,

માઘ માસ—દોહરા.

માઘ જો પડવે ઉજળી, વાદળ વાયુ જોય.
 તેલ અને સરસવ ખરે, અતિશે મોઢાં કોંડેય.
 ગદા અજવાળી જીજ, દીન વાદળ વીજળી જોય.
 તો જાણે ભણી ખરૂં અન મદરગા હોય.
 અજવાળી ત્રીજી દિને, વાદળ વિજળી પેળ.
 મરૂં જવનો સથલ કરો, મોગુ લશેજ દેળ.
 મદા ઉજળી ચેયતો મેલ વાદળો હોય.
 પાન નાળિયેર એક, મોઢાં સાચે જોય.
 પાંચમ અજવાળો દિને, વાયુ ઉતર વાય.
 તો જાણોકે ભાદરવો, જગવીન શરે જાય,

ચાપાઈ-મહા માસમા ન પડ શીત, મોઢુ વનગો અન ખમીત,
 પંચ હોય મહામાં રવીચીર, તો જોશીતુ કાળ વિચાર.
 દોહરો—અગવાળી છઠ મહા તણો, વાર હોય જો ચંદ્ર.
 તેજ ધીજી સોંધુ ખર્ચ, ભાવે સાચા ઈશ.
 ગાજે નહોત મહા છઠ દિને, મોઢો હોય કપાસ.
 “સાતમ દેખો નિરમળી, તે નવ સોરી આશ.”
 મહા ધીજી જો સમમી સુર્ય નીરમળ હોય.
 આગળી ભાખે એમ જો, જળવિણુ પ્રથમી જોય.
 સપ્તમી મહાની ઉજળી, વાદળ મેઘ કરંત.
 અશાડમાં બાડળી કહે, ધણો મેઘ વેરસંત.
 મહાશુદી જો સપ્તમી, હેમ વિજળી હોય.
 વરસે ચાર માસમાં, શોચ કરો નવ કાય.
 મહાશુદી જો સપ્તમી, શોખવારી દિસંત.
 કાળ પડે સમ્મ લહે, નર સધળાં ભગત.
 મહા જો સાતમ ઉજળી, આઠમસુ વાદળ હોય.
 અશાડમાંતો ધુળીયાં વરસા જોશી જોય.
 ચાપાઈ-ચંદ્ર આડમે નિરમળ હોય, વાદળમાં સુરજ જો જોય.
 તો નાસે રાજા ભંચ લેવ. એમ કહે જોશી સહદેવ.
 દોહરો—મહાની નવમી નિરમળા, તો સુધો અશાડ.
 કણ વેચી પોતુ કહી, બાડળી કહે દુખ કલાડ.
 અથવા નવમી નિરમળી, વાદળ કરે ત્રિયાળ.
 ભાદરવે જળ આવશે. સરોવર ફાંડે પાળ.
 અથવા નવમી નિરમળી, વાદળ દેખ-ન જોય.
 તો સાંવણ સુધો જશે, ગેહ પુર નવ હોય.
 મહા નવમીતો જંદમા, મંડળ સહીતે વાસ.
 અશાડમાંતો વરસશે, સુકોશ નવ નિશાસ.
 જળ મહા સુની પુનમે, ઝવન પોહોરજ હોય.
 પાસાના ચારમાં, કમથી મોઢાં જોય.
 મહાશુદી પુનમ દિને ચંદ્ર નીરમળો હોય.

પશુ વેચો કણ સંઘડો, કાળ દગાદગ સે.ય.

મહા અંધારી સાતમે, મેંવસીજ ચમકત.

ગાસે ચારે વરસશે, ન કરો કો પણ અંત.

અંધારી નવમી મહા મુળથી ચમકશે વાર.

બાદરવા નવમી વહી, વરસે જળ નીરવાર.

અમાસ વાદળ હોય તો કણ બાને વેચાવ,

બાદરવાની પુનમે, ચારે પહેર વરસાય.

પ્રાગણું મારું દોહરા.

કાગણું પડે વળી સતેમીશા કંઈ હોય.

તોતો કાળ પડે નકી કહે સકાળ ન કોય.

કાગણું સુદની સપતમી, આઠમ તુમ ગાજત.

અમાવાસીયા બાદવી, વરસા તે વરસત.

આપાધ-હોળી દીનતો કરો વિચાર શુભ અને નવ શુભ ફગસર.

પત્રિગતો વાયુ જે વાય, સમય એજ સારો કહેવાય

વાયુ જે પુરવતો થાય, કોરો તે કંઈ બીતો જાય.

દક્ષિણ વાયું ધનતો નાશ, એ સમય નવ કિપજે વામ.

ઉત્તરતો વાયુ બહુ હોય, પ્રથવી ચાર પાણી બહુ કોય.

જે વંટાળે ચારે વાય, પ્રજા દુખમાં જુરે રાય.

જે વાયુ આકાશે જાય, પ્રથવી રણ સંધામ જાય.

કાગણું પુનમને દીને, હોળી સમયે પારખ દીને.

દોહરા-કાગણું વહી જે બીજ દીન, વાદળ હોય નવિજ,

વરસે સાવણ બાદરવો સાધો ખોલો જીજ.

મગળ વરી અમામરે, કાગણું ચેતી જીનેય.

પશુ વેચો કણ સંઘડો, પેશ ફકાળો હોય.

શુક અસ્ત જે હોય, વળી કદી પણ કાગણું ગાય.

બડગી હું કહું તને, કણની ન પીએ છાશ.

પાંચ મંગળે ફગશે, પોશ સનીવાર.

કાળ પડે બડગી કહે, વીરજા જીરેવાર.

અધતર માસ દોહરા.

ત્રીથી વધે તો ત્રણ વધે, નક્ષત્રે બહુ જીન.

યોગ વધે તો રોગ બહુ, પહેલે દીન એ માન.

અધતર દશનક્ષત્રજો, જાદળ વીજળી હોય.

બડળી લે, એમજ બણે, ગમે ગળ્યા સહુ ક્રોધ.

રેવે પાણી રમડે અગશીર વાયું વાય.

જેટલુ જાણે પુનર્વસુ એટલું અંન વેચાય.

ચાપાઈ-અજવાળી પખ અધતરે બાખ, આઠ દીવસ વરસનારા ખ.

નત્રીને દીન વીજળી હેત, કાળ હળાંહળ દેશે જોય.

આખા છપયની ચાલ!

અધતર સુદી રેવતડી જોય, વધશાળે ભરણી જો હોય.

જેઠ માંસ અગશીર દિસન, પુનરવસુ અશાડ ચરંત.

જેટલુ નક્ષત્ર વરતું જાય, સેર એટલા અંન વેચાય.

દોહરા-અધત્રી બહોળી પંચમી, વરણાડી વીજ.

સાતમે સાવણ હરે, નામે બાદર લીજ.

પુનમ દીન પડ્યા પડે, કોરા ચારે માસ.

નડળી હું તુજને કહું જીવનની શી આશ.

ચાપાઈ-પંચમ રોહિણિ સંપત્તિ અશ્વિ, નામે પુષ ચિત્ર પુનચંદ્ર.

અધત્ર માંહી વરસંતા દેશ ગરબ શીયાળે વંઠ્યા પેખ.

દોહરા-સુદીની પડવે અધત્રદિન, મેષ થકી નવ જાય.

હું તુજને બડળી કહું, કશા થઈ નવ બીદિન.

અધત્રા પુનમ દિને, ખુધ શોભ ગુરુવાર.

વરધર વધારણાં ઘેરઘેર મંગળચાર.

તો ચોગાસે વાદળાં બહી જાત વર્તાય.

અમાસ તે જે ધડી, વરતી પત્રા માંય.

બડળી શેરજ તેટલા, કારતીક અંન વેચાય.

અમાસ વદ અધતરની, રૂપી આશ્રમતો જાય.

બીજે બાળો ઉગશે, સમો કહેશે જોય.

ઉત્તર ઉત્તર ચાલીઓ મધ્ય મધ્યમ કાળ.

ને ઉગે કદિ દક્ષણે, પ્રથમ પડે દુષ્ટળ.

શાપાઘ-અશ્વની ગંગતાં અનંતો નાશ, રેવતી ગંગતા નવજગ આશ
બરણી નામે ત્રણથી સહી, વરસે નવકૃતિકા ને અહી.
કાગણી આંચમ ચર્ચતી ત્રીજી, વધશાકો પડવે ગણી બીજ.

એક દીન ને ગાંધી મેહ, લોક સુખાયો નહિ સુદેહ.

દોહરો—અશ્વની ગણી બરણી ગણી, ગણિ નેધ મુગ.

પુરવજા ધરણીકા, ઉગર સાતે વ્રજ;

કૃતિકા તો કોરી ગમ, આદર મેહ નામું.

તો બડગી કહે જાણું, દાગ ગમ્યાવે ધુંધું.

રોહિણી મોંહી, રોહિણી એક ઘડા દેખાય.

દાયે અપર મેદતી, ધરધર ભીળી જાય.

આરદ્રા વરસે નહી અગશીર પવન ન જોય.

ત્યાં બડગી કહે જાણું, વરશા બુદ્ધ ન હોય.

મુગ ગળ્યાં રેહિણી ગણી, આરદ્ર વાગ જાય.

લગ વેચોને જાગદ પાણ, ખેતી લાભ ન થાય.

અગશર અર્ધું ન વાયરે, તપે ન રોહિણી જોઈ.

નિણે ગહરી કાંકરા, માનો જોઈએ.

વધશાખ માસ દોહરો.

વધશાખી પડવે દીને, વાદહે ગીજ કરહે.

દાણા વેચી ધન કરો; પુરક શાખા ભરેહ.

અખાતિજ તિથિને દિને, ગુર રોહણી સંયુક્ત.

સહેદેવ પણ એ ભણે. નિપણ અંત બહુ જુદત.

આખાપદની ચાલ,

અખાત્રીજ રોહણી મેવ હોય, પોષ અમાસે મુગ ન જોય.

રાખી અવળે દિન વિચાર, પુનમ કારતીક કૃતિકા ન ધાર.

મહા મહિને ઉતપાત પ્રકાશ, હેઠ બડગી તો થાય વિનાશ.

જેટ માસ—દોહરો.

જેટ શુદ્ધિ પડવા દિને, બુધવાર ને હોય.

મુગ અક્ષાહી ને ગજે, પૃથ્વી કંપે જોય.

ચે. પાંડ-જેઠ આગવી પડવા દેખ, લાસારા લઈયો પેખ.
 રતીવારે બહુ વાય, મંગળવારે બાધિ ચતાણ.
 બુધ અનાજને મોઢું કરે, પ્રભ શનિવારે થરથરે.
 ચંદ્ર શુક્ર હિર શુક્રવાર, ખરો અંત તો સહુ સંસાર.

દોહરા-જેઠ બીજે પાંચમે, જેઠે અજાણી પક્ષ.
 ગરમ ગળ્યા સહુ પાછલા, કંહુ પુજને પ્રતક્ષ.
 જેઠ શુદ્ધિ ત્રિગદિત, કાંડા વરસાંત.
 બાણી બાળે જોશથી. નડે દુરબીક્ષ કરંત.
 જેઠ તપ્ત અજાણીમાં, આડમરિક દશ રીંછ.
 સમગ્ર હોય નિરગંગ કહો, નિરજળ સમગ્ર પ્રતક્ષ.
 જેઠ બીજ અંધારી દિન અતી પાંત પાંત.
 ઘોડે ઘોડે દિવમે, બક્ષણ દુર કરંત.
 દશમી જેઠજી માસની, આવે જો રતીવાર,
 પાણી ન પડે જન નિરે, દુઃખ બાણી ધાર.
 જેઠ વદિ દશમી દિન, શતીવાસર જે હો.
 પાણી હોય ધરણીમાં, વીરલા જીવે કોય.
 માસ જેઠમાં રતી જુએ મહા શીયાળો જાય.
 બાણી તો તું જાણજે, પાણી નેવ ન માય.
 રવાતી ત્રિશાખા ચીત્રિકા, જેઠ શું કોરા જાય.
 ગરમ ગળ્યા પુંઠના સહુ, વૃણિટ સાળી મીટાય.

અસાડ માસ દોહરા.

અસાધક બીજડી, નોમે નરખી જોય.
 સોમે ચુકરે સુર ગુર, જળ જાંબારણ હોય.
 રતી તાતો બુધ શીળો, મંગળ પ્રજ્ઞ ન સોય.
 વળી સંજોગે શની પડે વીરલા જીવે કોય.
 અસાડ ધડ પંચમી, જે તવ થાશે વીર.
 દાણા સરવે વેચીને, રાખો જાળદહ બીજ.
 સુધી અસાડી પંચમી, ગાજત ધન ધમધોર.
 બાણી કહે તો જાણજે, મધુર મેવા સોર.

મિત્રી અસાડી પંચમી, વાદળ ન હોય વીજ.
 વેચો ગાડી બજાવે, નીપજે કાંઈ તે ચીજ.
 સુદી અસાડી સપ્તમી જુથી જે નીરમળ દેખ.
 પીયું તો જેજો માળવે, ભીખ માગવી પેંખ.
 નવે અસાડી વેદંગે, જે ગાળે પીમધિર.
 ભડગી બાળે જેજથી, મળ તાણું બળું જેર.
 અસાડી સુદી નવમી દિન, નીરમળ હો સુર.
 બારે બાહુ આમાં કહે મેલ હોય ભરપૂર.
 દુનણ ખરું ભડગી કહે, ગાસે ચાર વેરસેય.
 સાયન હવાં કો કરો, જેણી શુંજ કરેય.
 અસાડી સુદી નવમી દીને વાદલડાનો ચંદ.
 તો જાણે ભડગી ખર, બોમી ધણો આણુંદ.
 શની આદીતને મળે, જે પહોડે બદુગય.
 અન્ય બાહુ મેધુ સહી, દુખ પ્રમતે થાય.
 સુદી અસાડે સુધનો, હિદય થયો જે દેખ.
 શુક અસ્ત શ્રવણ થયો, મહાકાળ અવરેખ.
 અસાડી પુનમ દીને, વાદળ બીનો ચંદ.
 તો ભડગી જેણે કહે, સધળાં નર આનંદ.
 અસાડી પુનમ કદિ, નીરમળ ચંદ્રમાસ.
 પીયું તુનો જાં માળવે, હું દુખમાં કર વાસ.
 અસાડી પુનમ દીને, ગાળવીજ વરસંત.
 હોય ન લક્ષણ રજાનાં, આનંદે તો સંત.
 અસાડે ખુબી ઉગમે રૂઠ સાળો માસ.
 ભડગી હું તુજને કહું, કળુખી ન પીએ છાશ.
 જેઠ રયો અસાડ જે શાવણીઆ તું જા.
 બાદરવે જગે રેલશે હઠે અનુરધા.
 ચિત્રા રવાલી વિશાખની અસાડ વરશે માસ.
 સાંધો નરો દેશડે, શુક્રાવતી સી આસ.

પુરવાશામ સુ તણે દીન હોય સુખવાર.
 ધર ધર હોય વધ. માણો ધર ધર મંગળ પાર,
 ચોપાધ-અજ્ઞાતી પૂતમની સાંજ, દીન વ.દળ હેયે નબમાંય.
 પુરવ.દિશા ઉત્તર દશિમ, વેતર વંદતો સગયો માન.
 અડની-નદરકુ વાતુ કોણુ, નાસે રમયો પવન બાણુ.
 દદોણુ પધીમ આગોએવ, કહે જ્ઞેશા સહદેવ.

શાવણ મહમ દોહરા.

શાવણ પહેલી ચોથમાં, જો મોથો વરસાય;
 બડગી ભાસે મુજમે, ખાખે વમાય.
 શાવણ શુદ્ધી પંચમી, પવન ચાલ તો વાય;
 બડગી કહે દેશ બહુ, ગાને પતિ વસાય.
 શાવણ મહિની પંચમી, વેતેતે ધડુકે મેહ;
 ચાર માસ વરસે સન્ધિ, કહે એમ સહેદેવ.
 શાવણ શુક્રવા સપ્તમી, રવાતીને જો ચોમ;
 જો જો નીરને અનધણો, જાડપાયા સંજોગ.
 શાવણ પહેલી પક્ષમાં, દેશમે રોહણી હોય.
 અતાજ મોંધુ અદપજળ, વિરલા જીવે કાય;
 શાવણ શુદ્ધી પક્ષમાં, જોયે શહે દરસાય.
 કહે બડગી ક્ષત્રી કહે મરે મૃત્યુની તો રાય.
 શાવણ વદ એકાદશી, જોટલી રોહણી હોય;
 સમો નીપજો હેટલો, ચીંતા કરે ન હોય.
 કરે કનિકા કરવજ, રોહીણી કરે શકાળ.
 જો અગશિર આવે કદી, દુકાળ તું સંભાળ;
 શાવણ વદિ એકાદશી, ગરજે મેવ અંધરાત.
 જાઓ કટ પીયુ માગે, બાધશ હું ગુજરાત;
 શાવણ વદિ એકાદશી, વ.દળ ઉગે તુર.
 બડગી તો એમ બણે, ધરધર વાળે તુર.
 ચિત્રા રવાતી વિશાખા, શાવણ તો વરસાત;

અને તુરત સહ સંમતો, અમલ મુજબ કરત.
 કરકને બાળે કાંકરો, સોંઠ આબનો નમઃ
 બડળી તો એમજ મળે કીકા ફરી ફરી ગય.
 મીન કીચર કરક ગુર તેજ મંગળ કામ,
 બહ ગોરસને બેઠું વિરલા વિરલે કામ.
 હોય. સનિયર મિત્રો, કે જોળાનો હોય
 વિગ્રહ રાજા કમ પ્રજા, વગલા જીવે ગુપ્ત

અમા પ્રત્યક્ષની ચાલ:

પક્ષ શાવણમાં દેખ, તોળામંગળ હોય વિશેષ.
 કરક રાશીએ ગુર ને થાય શુક સિંહ રાશી શોધાય;
 તાળ નહિ નવ વરસા નાણ કાંઈ ન ઉપજે બડળી વાણ.

દોહરા.

મંગળ રથ આગળ અને ચાલે પાછળ ગુર,
 મંદ વળી. તો નાણિયે, વરસા નવ બંપુર.
 મંગળ આગળ પછી રવી, અસાડે ગામ;
 જોપદ તાસે ચાર દિસ, વિરલે જીવ્યા અસ.
 આગળ રવિ પાછળ દિહ, ચાલે મંગળ નમ,
 તો વરસે અને મોંઠળુ દરજ પાણેરા થાય.
 આડકા બરણી રોહીણી મવા ઉતરા દિન;
 ને મંગળ અંડી સહે વરસા તોલો છીન;
 તેતર વરણી સુદળી રાજળ વરણી રૂપ.
 એ વરસે એ ધર કરે, બડળી તુએ દેખઃ
 પવન ચડ્યાં તેતર લવે, ગુર કાસજદે તેલ.
 બડળી તો એમજ બણે, તે હીન વરસે મેલ;
 મધાદિ પાંચ નમેતરે, પશ્ચિમ ગુરને નેપ;
 બડળી મહેલયા પાણી પ્રચલી ન હોય.

ભાદરપદ મારા—દોહરા.

ભાદરવા સદિ પંચમી યોગ સ્વાતિનો હોય,
 શુભ જોગે એ બે મળે મંગલ વસ્તે જોય.
 ભાદ મુજ અજવાળીઓ, લખો મુજ સંનિવાર;
 ભડગાં ભાંગે મંગલે સાખી વેળી નીચાર;
 દિન હગમીગભ દરવો, એમાસે સંનિવાર;
 ધનુષ્ય હોય પ્રશ્નમે, હેમજ હાહાદર.
 ભાદરવો જગ રેવશે, છડે અનુરાધા હોય;
 ગરબે ઉત્ત પુનર્ના કરે, વંરશા ભડગી જોય.

અશ્વિન મારા દોહરા.

સ્વાતી દીવા જો બળે, વિશાખા ખેત્રે ગાગ;
 ધન્યા ભડગી રણ ચડે, કપળ સાખી ન સાય.
 આશો વદિ એમાસે જો આવે સનિવાર;
 સમગ આવમે આદર, જોશિ જોશ વિનાર.

અમાહપયની—ચાત્ર.

મુજ નિહારો પાતી હોય, સવળ વગિ રાખિ તું જોય;
 જો ચિત્રામાં ખેલે ગાય, તો સાખિ નવ ખાલી જા.
 વિજયદશમ જે વારી હોય, સંવત્સરનો રાખ એય.

અથ વરશ ગરબ વિચાર—દોહરા.

જળચળ જગ કપર બને, જોનબ ભણી જોવંત;
 ભડગી તો એગજ ભણે, જળધર જળ મેલંત.
 પીતળ દાંસાં લોહને, તો દિન કાઠક હોય,
 ભડગી તોતો નત્યને જળધર આવે શોય.
 ધોય પાણી ટગશે ગરમ, ચિલિયો ધુજે નહાય;
 મંડળી કીડી દિશે તો વરસદ જલુ થાય.
 ખેલે મેર મહા તુમે, હોય ખાટી જો છાય.
 પડે મેઘ મહી ઉપરે, રાખો રૂડી આસ.

પ્રાતસમે ૩૨ હંખસા સતી કિંજળી હોય;
 સુરીય ઘણે બે પહોરમાં દુકાળ પુતો જાય.
 શુક્રવાસી જો જાદગી, રહે સુનિશ્ચર હાંથ;
 ભડગી તો એમજ બણે, વીચ વરચા નવ જાય.
 સને બોલે કાગડાં ન બોલે ચિત્તની;
 તો ભડગી એમુ કેડ, નિરસે પડશે કાળ.
 રવિ અંશાશ સુર ગુર ગણ શુક નિવેડ;
 દિન જો બોલે પાંચમે હૃદીર વૃદ્ધો જાણી લેશ.
 ઉમે સુરિય પ્રતિમ દિશા પ્રતુચ ઉગતો જાણ;
 તો દિન એથે પાંચમે ૩૩ મુગ મહી માણ.
 ઉત્તર ઉતર આપીયા, હરત મોડી મુખ જાય;
 બીજે ચીત્રા જો ફદિ પ્રજા ગુપ્તો તો થાય.
 ધનતો સુરજ હોય તો મુગાદિક વરચંત;
 ગરમ સહિતુ જો જોડએ, વરચાની નવચંત.

અર્થ વરશ વિચાર—ચોપાઈ.

વિત્તા ત્રસંત ત્રિગણા ધાર, ધરતે માહી ગયા જાય વાર;
 બાગ શીતનો લેતા હોય, લક્ષણ તો વરસનાં જાય.
 શોંધુ સુન્ય વધે કે ચાર પાંચ વધે ત્રણકાળ;
 ધર જાડ જો એક છે સમભાવ, એવી જોશી શાખ બતાવ.

સંક્રાંતિ વિચાર—દોહરું.

જે વાર રવિ સંક્રમે, અમાવાસિયા હાન;
 ખપર તુધે જગ બમે, વિજ ન-વાણે કામ.
 જે વારે રવિ સંક્રમે સાતે ચોથે વાર;
 અસુખ ટાળી સુખ કરે, જોશી જોશ વિચાર.
 બીજે ત્રીજે કરવર, કુસુમસ મહામાય;
 પહેલ છે અઠમે પ્રથમી પ્રલં જાય.

શિયાળે સુતી બસા, બેઠી વરસા ડાળ;

ઠનાળે હળી બજી ચોખ્ખે કરે સુકાળ.

રીકતા તીયાને કુર કિન, બપોર અથવા પ્રાતઃ

સંક્રાંતિ, િજ્ઞાતીએ સંવત મેઘો ભત.

જેઠા આરદ્ર સત બાસા, કિશિસ મેવા પાંદી;

સંક્રાંતિ બજીને. ચોધુ અને વેસાહી.

ચોપાદ—કરક સંક્રાંતી મંગલવારે મકર સંક્રાંતી શિતજ નિવાર;
પરમી મહત્ત નારિ હેય, દેશ ઉત્તર કરે તે જોય.

વરસ વરતવા વીધે દોહરો.

પુનરવસુને રોહણિ વીશાખા તરણ બાળ.

ઉતરામાં જે સંકરમે કથે મુરતિ પીસ્તાળ.

ચોપાદ—મરણી આરદ્રસ આરદ્રેષ, સ્વાતી સતબીષા ગળી લેશ;
સક્રમશે જે જેઠા માંવ, મુરતિ એ દશ પંચક થાય.

દોહરા—શેષ નક્ષતરો જે રહ્યા મુરતી ત્રીશે જોણ,

તેં કરાંતિ મુરતિ મહે, બાર તણજ પરમાણ.

સુકતવાર એકે કરો લાખ તીથીમાં જણ;

ઘટી આદી દશ પચસ સંક્રાંતિ મન આણ.

નક્ષતરો એ રીતણ આંક એહના એહ;

એ રીતે જણતાં કહુ નક્ષત્ર રવીનું જેહ.

વેદ વારમાં શ્રીજીએ તીથીમાં સાત મુકાય;

સડે સંવતમર મશે ચઢેદ ધડો જેડાય.

સંવતાંય શશિ નુનપછે વરસ પે ત્રીસે જાણ;

શેષ રહ્યા તે સાંકરકે નિશય કહું છું પાણ.

ચકમાં તરણ જે બેળીએ બાગ્ય પદારથ કામ;

દેશ હે તે સાંભળો કહીએ મેધનું નામ.

અપ્રતિકા એકે લહો સપ્રતિકા બીજેજ;

ત્રણ વધતાં છે પુસ્કરા વેદે પ્રેમ લીનેજ.
 બાર મંત્રો સહુ કરો ઝોમણી સેવ્યો બાગ;
 શેષ રહે તે સાંભળો અખીક માસનો લામ;
 કુણુ પક્ષ જે માણમાં પાંચમે દી. રાંત.
 અખીક ૨. . . . . પરી પચાંચે . . . . . રાંત
 વરસ રાજ સુ. . . . . દોનુ મેળીએ આંક;
 નેત્ર મણાં તેને કરો ૬૨ પાંચ નીશક.
 આંક સઃવ બેગા કરી પંદર બાજે જે . . . . .
 શેષ રહે તે સુણુને સરવ આપ પદ એજ.
 આંક મામ લેતાં રજા શેષ આંકણ હોય;
 નેત્ર મણાં તેને કરો પંચ બેળવી બેય.
 લેતાં પંદર બાજ્યાં વરો વધેથી જાણ્ય;
 પરકાર એથી કીજીએ બારે સશી પ્રમાણ.
 સુખ પડે જે ચઢતરની જે વારી તે રાય;
 મેશે મંતરી જાણુશે કરક અંતરો થાક.
 આડદરા જે વાર છે મેલાધી પતિ એક;
 પરબવે ચંકગતી પુલે રસાધી પતિ તેક.
 ધનધાને પર્યાવમા મકર ફગ પતિ જાણ્ય;
 ત્રણ કરકથી જાણુવો દક પતીમન આણ્ય.
 દીવાળી જે ૪૨માં, ધનધીપતી થામ;
 કારતકી સુદિની પંચમી, કોટવાળ કહેવાય.
 પડવો પુદિ આશો તણો, સેતા નાવક સોય;
 મોન દુરમેવો કીજીએ કાળી રોહિ હોય.

સહજ વિચાર દોહરો.

જે નક્ષત્રે રવી તરે, અમાવાસીયા હોય;

પડિયા સાચી જો મળે, સુધે અલખ તવ જોય.

ચંદર ચક્રી રતી સાતમે રાંધુ ચક્રી એકાંત.

ચંદર પદ્મજે જાણીને, વસુ વદવાની બગાંત.

મેલેનન હી જીતુ હી શ, હાથે મે ઉતાર.

મંદ એકી રૂપી વગજો, પરચી તેજી મેડી ધાર.

ચોપાઇ-નાસ કંઈ જોને વિજી મુવડી દીને જોતીશ તુંજ વીચાર.

તે પુતારે જો પુતેમે અલખ, કાંઈ ન વેહેઈ દરકરાશી.

જો મંગળગૌરે અલખ પડ્યાં દરજી વિચાર.

ગુરુવારો ધન વળે વગસાય, સ્થાવર વ્યૂરો રાજા જાય.

એક મસમાં અલખો જોય, નિશ્ચય અન મંદરો કમ.

આયમનો ઉતીરો જમીનકાય એ ચોખા નવ સાખા કથાય.

દોહરા—આડદરા બદરા કલિકા રસેધાજ મધાય.

ચાંદો હો જીજીતો નર સુખ સું કરાય.

ચોપાઇ-યધામુખ અનુસાયા રચી પુણ્ય પુનરવસુ જોશ નીદેવ.

હાહાકાર મયે પ્રહમડ બડાળા પડશે કાળ પરચડ.

શાની ચક્ર ચોપાઇ.

શનીચક્રી કહુ સાબાગ પાવે, મેશી રાશીકી જઈ ગુજરાત.

વરશમાં કરે નિરાધારચાર જાણે ગદ આયુ ગિરનાર.

મીથુનને પીંગલને રાશિગાન કરકે કસમિરસ ખોરાસાન.

જો શનિસીંહા કરી સારંગમદ દિગ્વી તો હામજ સિંગ.

જો શની કન્યા કરે નીવાસ તો પુરવે કહ માંવિ નાશ.

તુળા પ્રસિદ્ધે જો શનિ જાય મારસાડ નવકોટી લાય.

મકરકુંભમાં જો શની સાય, આપ્યુ અચાજ કોમ ન ખાય.

જો ધન મીન શનીચાર જાય, પવન હાય પાણી નવ રસાય.

દોહરો—મણુ નવ ત્રણસે સાકરિન તાકર લમ વિચાર;

ગણુ નવેમા અશક વરિ હેશે કેણે બાર.

ચોપાઈ—ડમે ભોમજગ રવા અકાળ ખુમે મૂમો ભાવજ સંભળ;

સોમ મુક સગડનો જોય જમી કુલ પળતી હેલ.

વચાર ચોપા.

રતી તોળે નવ ગનન . . . સે ન મીયુને પગ નથ મરાય.

મગળ કરકે તુ ગજન જાણુ છુવો કુલે કાયજ પ્રમાણ.

ગુરુ ક-ના ના ગામ જવાય, ગુરુમુકરે પા, રા તાગય.

મીન રાતીશ્વર જોશી જાણુ, સરદેવ અવચેગ પ્રમાણુ.

વિયોગ ચોપાઈ

પડવો છક એકાદશી જાણુ, વાર રાતી કે મંગળ ભાણુ.

કતીકા શ્રવણુ અસ્તોત સાથ. જન્મે વખ કન્યા કહી ગાય;

ગરે આપકે માતા માર. પોતા કુટુંબો એથીજ ભાર.

અહા વીજણુ જાત જાણુ, ચોરાના પ વરતે ખય.

જવાળામુખી ચોગ-ચોપાઈ

પડવે મુળ બરણી પાંચમે, રોહીણી નવમી કૃતિકા આઠમ;

દશમ અખેષા તુ વાંચ, જવાળામુખી નક્ષત્રા પાંચ

દોહરો—જણે માતા જીવ નહી. વસેતો ઉગડ થાય;

નારી પેહરે ચુડવો, આંહા સમુગો જાય

વાળ્યું તો જે નહી, તીર કુવ ન થાય;

ના જાણ્યું ગેશીયા, વેરેશ કેમ જોડાય.

ચોપાઈ—ઉત્તર હસ્તને દક્ષણુ સીત પૂર્વ રોહીણી સુત હો મિત્ર;

પશ્ચિમ શ્રવણુ ગમન નવ ચરણુ. હરીહર અશ્વ પૂરંધર મરણુ.

આડવ ઉત્તર ગયા વનપાળ, પૂરવે બળી આંખો પાતાળ,

દક્ષણુ હરીશચણુની સીતેલ, પશ્ચિમથી અગરન ન વળેલ

સામે કાળ-ચોપાઈ

દીને હો પૂરવે જોઈ, અતુકરમે ખેરવીએ તેહ;
જ્યાંહી સ્ત્રી ત્યાં કાળજ ધાર, સમે પાસ તુ કાળ વીચાર.

ત્રિજીવારનાં અનુચોગ-દોહરા

પાવે ક્યાનકાંઈ સ્ત્રીને બીજે તો પૂરવે જોઈ,
તીજે સુરો વરણ્યે, ચોથે ક્યાનકાંઈ સ્ત્રીને
લોમ પાંચમે પરહરા, છઠ રૂંદામાં જાણ,
એમજ લોકોને જાણવું જોઈએ કહ્યું પ્રમાણ.
ચાલે બગી વાળી હણે, સમ જમાડ્યા સજા,
કદ જમડા સે તેલને, કળી કાળ તુ માન,

ચંદ્ર જોવા વિષે આખા છપવતી ચાલ

પંચમ જનમોતરી જો શીશ, છટો આઠ નામે પીઠ દીસ,
સાત બારમે પાવ ધરીજ, ચોથો બીજો હાથ કહીજ,
દશ અગ્રીઆરો હડે ધરાય, ચંદ્ર એજ રીતે જોવાય,
ચોપાઈ—શીશ ચંદ્રમાં દ્રવ્ય બધાય, હાથે હડે ધણુ સુખ થાય
પાવ ચંદ્ર તો કલેશ જણાય, પીઠ ચંદ્રમાં મરણુ બતાય

ચુડાના મહુરતની તીથી વાર-દોહરા

સોમ શનિશ્વર ચુડસો, જો સતો બુધવાર,
નિશ્ચય તે કામની વરે, કે એતો સરથાર
ચોથે તોમને ચક્રશે, જો પેહેરે ગજદાંત,
મરે તોય કામની, મર કંથ નવ ભાંત,

ધૃતિ શ્રી લાડળી વાંચ્ય અને શકુનવંતી સમાપ્ત

સમાપ્ત.

